

SỰ HẤP DẪN VÀ ĐỘC ĐÁO CỦA LOẠI HÌNH DU LỊCH HOMESTAY Ở LÂM BÌNH, TỈNH TUYÊN QUANG

Vũ Trà Giang

Trường Cao đẳng Kinh tế công nghiệp Hà Nội

Trần Toàn Trung

Học viện Hành chính Quốc gia

Tóm tắt

Du lịch cộng đồng Homestay là một loại hình “du lịch xanh” phù hợp với các du khách yêu thích khám phá văn hóa tại các nước bản địa. Nhằm phát triển một ngành “kinh tế xanh” có sức cạnh tranh và đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội của cộng đồng địa phương, du lịch homestay đã, đang là hướng đi mới và phát triển rộng ở nhiều xã ở huyện Lâm Bình, Tuyên Quang, bước đầu tạo được ấn tượng tốt đối với khách du lịch trong và ngoài nước. Đến với Lâm Bình, Tuyên Quang, du khách không chỉ được hòa mình với thiên nhiên, mà còn có những trải nghiệm chân thực về văn hóa của người dân địa phương. Tuy nhiên, loại hình này vẫn chưa thực sự được các cấp, các ngành và cả chính những hộ làm dịch vụ du lịch homestay quan tâm, chú trọng đúng mức. Vì vậy, để du lịch homestay thực sự là loại hình độc đáo, hấp dẫn, thu hút du khách cần có sự nghiên cứu, xây dựng chương trình hành động cụ thể nhằm “*mở lối đi riêng*” cho loại hình du lịch homestay, góp phần thúc đẩy du lịch Lâm Bình ngày càng phát triển bền vững.

Từ khóa

Du lịch homestay, du khách, Lâm Bình, Tuyên Quang

1. KHÁI QUÁT VỀ MÔ HÌNH DU LỊCH HOMESTAY Ở HUYỆN LÂM BÌNH, TUYÊN QUANG

Lâm Bình là huyện có tiềm năng phát triển du lịch ở tỉnh Tuyên Quang, được thiên nhiên ban tặng cho hệ sinh thái đa dạng đến từ các khu rừng nguyên sinh, là nơi lưu giữ những giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc của các dân tộc. Đây là điểm đến thú vị, khá mới mẻ với khách du lịch nhờ vào chính sách đầu tư và công tác xúc tiến, quảng bá, du lịch Lâm Bình dần khẳng định được nét riêng độc đáo trong bức tranh chung của du lịch tỉnh nhà. Homestay là một trong những loại hình du lịch triển vọng ở huyện Lâm Bình, bước đầu thu hút được nhiều lượt du khách tham quan và có hiệu ứng khá tốt, không chỉ hấp dẫn du khách bởi bản sắc văn hóa, mà còn là nơi để họ khám phá và hòa mình với vẻ đẹp của thiên nhiên hoang sơ và cảnh sắc hùng vĩ. Du khách đến đây đã ưu ái đặt cho vùng đất Lâm Bình với cái tên “*Hạ Long trên núi*” bởi vẻ đẹp sơn thủy hữu tình của cảnh sắc nơi đây.

Du lịch tại nhà dân hay còn gọi là du lịch Homestay xuất hiện ở Lâm Bình từ năm 2016, nhưng đến năm 2017 mới thực sự phát triển và thu hút đông đảo du khách trong nước, du khách nước ngoài tham gia. Hiện nay, toàn huyện có nhiều hộ gia đình tham gia phát triển loại hình du lịch Homestay, tập trung ở các xã Lăng Can, Khuôn Hà và Thượng Lâm. Hàng năm, Lâm Bình thu hút hàng nghìn lượt du khách, trong đó có nhiều du khách nước ngoài. Điều đáng nói là khi tham gia làm du lịch, vấn đề vệ sinh môi trường được người dân ý thức hơn. Các hộ gia đình làm

du lịch đều tự giác giữ gìn nhà cửa sạch sẽ gọn gàng, nhận thức về bảo tồn, gìn giữ giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc cũng được nâng cao. Những giá trị văn hóa truyền thống được bà con lưu giữ, phát triển cùng với sự mạnh dạn của người dân trong phát triển du lịch Homestay, góp phần nâng cao thu nhập cho các hộ gia đình trên địa bàn. Những thay đổi tư duy của người dân về du lịch đã mở ra tín hiệu tốt về hướng phát triển du lịch mới bền vững và hứa hẹn Lâm Bình sẽ trở thành điểm đến hấp dẫn với du khách gần xa.

Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Tuyên Quang lần thứ XVI, nhiệm kỳ 2015 - 2020 đã xác định: Khai thác tiềm năng để phát triển du lịch là một trong 3 khâu đột phá của tỉnh. Đây là chủ trương đúng đắn của Đảng bộ tỉnh, nhằm mục tiêu phát triển kinh tế và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân. Nhiều du khách đến đây như bị mê hoặc bởi vẻ đẹp thuần khiết, hùng vĩ của thiên nhiên; có du khách không dứt ánh mắt ra khỏi những ngôi nhà sàn trầm mặc rêu phong hay bậc cầu thang nghiêng chiều nắng đổ bên thung lũng xanh màu núi, màu rừng; có du khách say sưa với cô gái Tày miệt mài bên khung cửi, một vẻ đẹp mộc mạc giữ chân nhiều vị khách mỗi lần ghé thăm. Buổi sớm tinh giắc trong ồn ào của tiếng gà gáy gọi bản, trong se se lạnh của vùng cao, mỗi du khách thích thú với sự thanh bình bên những ngôi nhà sàn trên núi. Các làng nghề truyền thống, ẩm thực dân tộc, văn hóa văn nghệ như: hát then, hát cọi của người Tày, hát Páo Dung của người Dao bắt đầu được khôi phục và bảo tồn để phục vụ du khách. Với loại hình du lịch Homestay, du khách không chỉ được khám phá, mà còn được trải nghiệm cùng sống, cùng ăn, cùng ở với người dân bản địa.

Bắt tay vào thực hiện mô hình, huyện đã phối hợp với Công ty cổ phần Tư vấn Bảo tồn Di sản Toàn cầu xây dựng Đề cương nhiệm vụ và Kế hoạch thực hiện Đề án xây dựng và vận hành mô hình du lịch cộng đồng nhằm bảo tồn và phát triển bền vững Làng văn hóa dân tộc Tày các thôn: Nà Đông và Nà Tông (xã Thượng Lâm), Nà Muông (xã Khuôn Hà) và Nậm Đíp (xã Lăng Can). Hiện nay, huyện đang tập trung nguồn vốn hỗ trợ đầu tư phát triển hệ thống kết cấu hạ tầng thiết yếu vào các điểm du lịch có tiềm năng phát triển, ưu tiên du lịch văn hóa, sinh thái và du lịch cộng đồng homestay. Đầu tư xây dựng các làng văn hóa gắn với phát triển du lịch cộng đồng như làng Văn hóa - du lịch thôn Nà Tông, Nà Đông, xã Thượng Lâm; Nà Muông, xã Khuôn Hà; Nậm Đíp, xã Lăng Can. Đặc biệt vừa qua, Khu bảo tồn thiên nhiên Na Hang - Lâm Bình vinh dự được công nhận danh thắng Quốc gia đặc biệt. Ngay sau khi được công nhận, huyện đã tập trung chú trọng phát triển và tái tạo lại các giá trị văn hóa của các dân tộc đã bị mai một, hướng dẫn người dân làm du lịch bền vững; khảo sát, xây dựng, triển khai tổ chức các làng du lịch cộng đồng homestay trên địa bàn huyện; xây dựng cơ sở vật chất, đảm bảo vệ sinh môi trường và các điều kiện cần thiết phục vụ du khách, gắn với tour, tuyến du lịch, sản xuất các sản phẩm lưu niệm đặc thù địa phương. Đặc biệt, Lâm Bình tổ chức các tour du lịch lòng hồ thủy điện Tuyên Quang kết hợp khám phá thác Khuổi Nhi, thác Khuổi Súng, động Song Long, từng bước đưa du lịch cộng đồng trở thành ngành Kinh tế mũi nhọn.

2. THỰC TRẠNG DU LỊCH HOMESTAY Ở HUYỆN LÂM BÌNH, TUYÊN QUANG HIỆN NAY

Du lịch homestay - loại hình du lịch cộng đồng, trải nghiệm đã, đang là một loại hình dịch vụ mới trên địa bàn huyện Lâm Bình, tỉnh Tuyên Quang. Đây là loại hình du lịch gắn với đời sống của người dân, trong đó có các dịch vụ như: Du lịch nông thôn, du khách sẽ được sống cùng người dân, hòa mình vào những công việc thường ngày của họ và tìm hiểu văn hóa truyền thống dân tộc tại địa phương; du lịch ẩm thực, văn hóa, du khách sẽ được thưởng thức các món ăn đặc sắc, hòa mình vào những điệu múa, hát truyền thống... Khi tham gia các loại hình du lịch này, du khách sẽ cùng sống, sinh hoạt trong các gia đình để tìm hiểu những phong tục tập quán

của người dân nơi đây, cùng tham gia vào các hoạt động của người dân. Tối đến, trong những nếp nhà sàn, du khách có thể thưởng thức những món ăn truyền thống của người dân bản địa hấp dẫn như: Thịt trâu hun khói, cá nướng, măng đắng, lợn rừng quay, cá suối, rau rừng... trong tiếng hát Then, đàn Tính, ngắt ngây trong men rượu ngô thơm ngọt, lửa trại đặc sắc của đồng bào dân tộc Tày...

Tuy mới hình thành trong thời gian ngắn, nhưng du lịch homestay ở huyện Lâm Bình khá hấp dẫn đối với du khách. Thông qua các hoạt động “cùng ăn, cùng ở, cùng làm” với các hộ gia đình, du khách được trải nghiệm và hiểu về đời sống cũng như văn hóa của người dân địa phương. Ai đã từng trải nghiệm dịch vụ homestay tại huyện Lâm Bình đặc biệt ấn tượng với phong cảnh nguyên sơ, tự nhiên của mảnh đất nơi đây. Cùng bạn bè tham quan và nghỉ dưỡng; cùng trò chuyện, ăn uống, cùng lao động sản xuất và khám phá những nét văn hóa riêng của người dân bản xứ. Loại hình du lịch này được các cấp ủy, chính quyền tỉnh Tuyên Quang quan tâm, tạo điều kiện cho các hộ gia đình làm du lịch một cách bền vững, phần nào thỏa mãn nhu cầu của khách du lịch.

Huyện Lâm Bình có nhiều điều kiện thuận lợi để phát triển du lịch homestay. Thời gian qua, huyện đã thống kê, rà soát các hộ có đủ điều kiện làm du lịch homestay; tổ chức cho các hộ đi tập huấn, tham quan một số mô hình homestay tiêu biểu trong tỉnh. Qua Lễ hội Lồng tồng và Ngày hội Văn hóa các dân tộc trong huyện. Lễ hội Nhảy lửa của đồng bào dân tộc Pà Thẻn xã Hồng Quang. Các lễ hội của huyện mang đậm màu sắc dân gian độc đáo, thu hút đông đảo du khách trong và ngoài tỉnh vào những dịp đầu xuân. Nhiều gia đình mới bắt đầu làm quen, đưa dịch vụ này vào khai thác đã thu được những tín hiệu tích cực. Huyện Lâm Bình đã triển khai thực hiện đề án Du lịch cộng đồng, nhằm bảo tồn và phát triển bền vững Làng văn hóa dân tộc Tày các ở các thôn: Nà Đông và Nà Tông (Thượng Lâm), Nà Muông (Khuôn Hà), Nậm Đíp (Lãng Can) với nhiều hộ tham gia. Bên cạnh đó, tổ chức cho các hộ dân tham quan, học tập kinh nghiệm, làm du lịch cộng đồng tại huyện Quang Bình (Hà Giang) và huyện Mai Châu (Hòa Bình). Tổ chức các lớp tập huấn nâng cao năng lực, kỹ năng làm du lịch cộng đồng cũng như hoàn thành việc chỉnh trang khuôn viên nhà cửa, bổ sung cơ sở vật chất cho các hộ thực hiện mô hình. Thành lập các đội văn nghệ, tổ chức tập luyện các tiết mục văn nghệ truyền thống phục vụ khách du lịch. Hoàn thành xây dựng bản đồ, tour, tuyến du lịch, bổ sung thêm nhiều dịch vụ du lịch như: chèo thuyền kayak trên lòng hồ, trải nghiệm homestay, câu cá... phục vụ du khách.

Bên cạnh những mặt tích cực, việc tổ chức du lịch homestay ở huyện Lâm Bình còn nhiều hạn chế, phát triển chưa hết tiềm năng, thế mạnh vốn có của địa phương. Cụ thể như sau:

Một là, loại hình du lịch homestay chưa thực sự được các cấp, các ngành và cả chính những hộ làm dịch vụ du lịch quan tâm, chú trọng đúng mức. Nhiều du khách đã đánh giá, sản phẩm du lịch cộng đồng tại các bản văn hóa du lịch của huyện Lâm Bình so với các huyện và tỉnh thành khác còn nghèo nàn và đơn điệu; cơ sở vật chất phục vụ du khách chưa được đầu tư đầy đủ; cách quản lý, hướng dẫn du khách chưa chuyên nghiệp. Hầu hết mới chỉ dừng lại ở hai hình thức là thưởng thức ẩm thực dân tộc và giao lưu văn nghệ. Thượng Lâm hiện là xã có nhiều hộ phát triển dịch vụ homestay nhất trên địa bàn huyện Lâm Bình (6 hộ), tập trung ở 2 thôn Nà Đông và Nà Tông. Người dân của 2 thôn chủ yếu là người dân tộc Tày. Đa số các hộ gia đình làm dịch vụ homestay mới chỉ đáp ứng cho du khách về dịch vụ ăn uống, nghỉ và thưởng thức các tiết mục văn nghệ, còn các phong tục tập quán, bản sắc văn hóa chưa được khai thác triệt để.

Hai là, sự liên kết trong tổ chức du lịch homestay ở huyện Lâm Bình còn mờ nhạt. Thực tế, các hộ gia đình tham gia cung ứng dịch vụ du lịch mang tính tự phát khá nhiều. Đồng thời, sự thỏa thuận hợp tác giữa các hộ gia đình tham gia tổ chức du lịch homestay với công ty du lịch

vẫn lỏng lẻo, “hợp đồng miệng” khá phổ biến. Chính điều này dẫn đến sự không đồng nhất về sản phẩm dịch vụ, tình trạng cạnh tranh không lành mạnh giữa các hộ cung ứng dịch vụ, sự yếu kém trong tổ chức du lịch homestay. Đây là các vấn đề đặt ra cần sớm có giải pháp khắc phục.

Ba là, trình độ chuyên môn nghiệp vụ của các hộ gia đình cung ứng dịch vụ du lịch homestay còn nhiều hạn chế. Phần lớn các hộ cung ứng dịch vụ ở huyện Lâm Bình đều tham gia cung ứng dịch vụ với đặc điểm “cây nhà lá vườn”, sự am hiểu về đặc điểm loại hình du lịch homestay hạn chế. Xét về trình độ chuyên môn nghiệp vụ, đặc biệt là sự hiểu biết về nhu cầu, đặc điểm của khách du lịch là vấn đề bất cập. Sự hạn chế về trình độ ngoại ngữ cũng ảnh hưởng phần nào đến chất lượng dịch vụ du lịch homestay.

Bốn là, thiếu tính đa dạng, đặc trưng, chuyên biệt của sản phẩm du lịch. Các sản phẩm dịch vụ của hộ gia đình tổ chức du lịch homestay ở huyện Lâm Bình mang đặc thù của vùng cao, hầu hết các hộ gia đình đều thực hiện các loại hình dịch vụ tập làm nông, xem biểu diễn nghệ thuật, quà tặng lưu niệm... Khả năng sáng tạo, thay đổi sản phẩm dịch vụ hầu như không có; vì thế, khó lòng giữ chân khách du lịch trong tương lai.

Năm là, công tác quảng bá hình ảnh du lịch homestay ở huyện Lâm Bình còn “nghèo nàn”. Mặc dù, chính quyền địa phương huyện Lâm Bình có hỗ trợ quảng bá hình ảnh du lịch homestay; tuy nhiên, nội dung và tần suất còn mờ nhạt. Đối với những hộ dân tổ chức du lịch homestay thì sự hiểu biết về công tác tiếp thị rất khiêm tốn. Bảng hiệu quảng cáo tại nhà riêng là công cụ quảng bá duy nhất ở hầu hết các hộ gia đình cung ứng dịch vụ du lịch homestay. Trong khi đó, xuất phát từ sự kết hợp mờ nhạt giữa công ty du lịch với các hộ gia đình tổ chức du lịch homestay, phần lớn công ty du lịch chưa mặn mà với các tour homestay; từ đó, công tác tiếp thị cho loại hình du lịch này vẫn chưa được đầu tư đến nơi đến chốn.

Trên thực tế, các đơn vị lữ hành không mặn mà với loại hình du lịch này và không coi đây là một sản phẩm chính thống để khai thác. Khảo sát qua một số hãng lữ hành lớn trên địa bàn Hà Nội như Vietravel, Vietrantour, Hanoitourist, HanoiRedtours... tất cả các đơn vị này đều khẳng định không có tour homestay cố định và có sẵn để phục vụ du khách. Hầu hết chỉ tổ chức những tour du lịch homestay khi du khách có nhu cầu; song, thực tế số du khách này cũng không nhiều và không thường xuyên. Du khách yêu thích loại hình du lịch homestay chủ yếu là người trẻ, ưa khám phá, yêu văn hóa Việt Nam hoặc đến Việt Nam nhiều lần và họ thường tự túc đi, ít khi đặt dịch vụ qua các công ty du lịch.

Không có nguồn khách ổn định do lữ hành đưa tới, đa số du khách đến với các điểm du lịch homestay hiện nay đều do tự phát và không thường xuyên. Nhiều điểm du lịch homestay du khách đến nườm nượp, cũng không ít điểm lâm vào tình trạng ế ẩm, thậm chí người dân phải ôm nợ vì không thu hút được du khách. Bên cạnh đó, nhiều địa phương đưa vào khai thác tràn lan các tour du lịch cộng đồng, nhưng không có chiến lược đầu tư và quản lý hiệu quả nên không tạo được dấu ấn riêng, chất lượng, cơ sở vật chất và nguồn nhân lực chưa đáp ứng nhu cầu của du khách. Nhiều nơi còn chưa xây dựng được nhà vệ sinh công cộng phục vụ du khách.

Nhiều điểm du lịch cộng đồng còn không có sản phẩm lưu niệm đặc trưng của địa phương. Du khách đến thăm không biết mua gì làm vật kỷ niệm ngoài những bức ảnh tự chụp. Việc giải quyết nhu cầu ăn uống, ngủ nghỉ tại chỗ theo nhu cầu của du khách ở nhiều điểm homestay khá khó khăn. Nhiều đoàn tham quan muốn sống và trải nghiệm cuộc sống với bà con dân tộc, nhưng không gian và chất lượng chỗ ở chưa thể đáp ứng. Hình thức hoạt động của loại hình du lịch này mới chỉ mang ý nghĩa tham quan, hưởng thụ môi trường là chính, còn việc tìm hiểu lối sống, văn hóa của người dân bản địa để cảm nhận cái hay, cái đẹp vẫn chưa đạt được.

3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP TĂNG TÍNH HẤP DẪN, ĐỘC ĐÁO VỀ DU LỊCH HOMESTAY Ở HUYỆN LÂM BÌNH, TUYÊN QUANG HIỆN NAY

Du lịch cộng đồng là loại hình phù hợp với xu thế thời đại, đáp ứng nhu cầu khám phá của đông đảo du khách muốn tìm hiểu bản sắc văn hóa dân tộc truyền thống. Để homestay thực sự là loại hình thu hút khách du lịch, góp phần thúc đẩy du lịch của huyện Lâm Bình ngày càng phát triển cần có một số giải pháp sau:

Thứ nhất, cần giữ nguyên văn hóa bản địa, đó cũng là mong muốn của du khách khi chọn loại hình du lịch cộng đồng. Sự định hướng, quan tâm của cấp ủy, chính quyền và các ngành liên quan huyện Lâm Bình để giúp các hộ dân gìn giữ được những nét văn hóa truyền thống vốn có; bởi, với tốc độ đô thị hóa nhanh như hiện nay thì nhiều giá trị truyền thống đang bị mai một.

Hướng phát triển du lịch cộng đồng phải gắn với phát triển kinh tế địa phương, tôn trọng những giá trị văn hóa bản địa, giá trị cộng đồng thì du lịch cộng đồng mới phát triển đúng hướng và bền vững. Cần chú trọng tuyên truyền các hộ dân giữ nguyên hiện trạng, cảnh quan, kiến trúc, trang phục truyền thống, tạo không gian văn hóa đậm đà bản sắc. Cùng với việc khôi phục nghề trồng bông, dệt vải, các hộ dân nên hướng dẫn khách du lịch tham gia trải nghiệm dệt thổ cẩm. Ngoài ra, mỗi thôn, bản thành lập từ 1 - 2 đội, câu lạc bộ văn nghệ tổ chức tập luyện, biểu diễn các làn điệu dân ca, dân vũ, nhạc cụ, các trò chơi dân gian truyền thống... Qua đó, các đội, câu lạc bộ văn nghệ sẽ góp phần giới thiệu, quảng bá văn hóa truyền thống độc đáo của các dân tộc đến với du khách thập phương. Khuyến khích doanh nghiệp, người dân phát triển thêm các sản phẩm du lịch độc đáo, đặc trưng của từng vùng để vừa quảng bá văn hóa dân tộc, vừa đem lại thu nhập cho người dân.

Thứ hai, tạo sự liên kết chặt chẽ “3 nhà” bao gồm nhà dân, nhà nước và nhà doanh nghiệp du lịch. Trong mỗi liên kết này, nhà nước giữ vai trò trung gian kết nối giữa các hộ gia đình cung ứng dịch vụ homestay với các công ty du lịch. Ngành Du lịch huyện Lâm Bình cần thường xuyên tổ chức gặp gỡ, đối thoại giữa 3 bên để tăng cường mối liên kết hỗ trợ, tạo sự đồng thuận giữa hộ cung ứng dịch vụ du lịch với công ty du lịch. Phối hợp chặt chẽ với các hộ tham gia tổ chức du lịch homestay nhằm kịp thời hỗ trợ khi cần thiết, đồng thời, cần nghiên cứu, rà soát quy hoạch để xây dựng chiến lược phát triển loại hình du lịch homestay dài hạn.

Để có giải pháp cho việc phát triển bền vững loại hình du lịch cộng đồng Homestay, trong thời gian tới cấp ủy, chính quyền huyện Lâm Bình cần có kế hoạch phát triển phù hợp. Đó là quy hoạch lại các vùng du lịch, chú trọng phát triển và tái tạo các giá trị văn hóa của các dân tộc đã bị mai một và hướng dẫn người dân làm du lịch một cách bền vững. Đồng thời, chú trọng đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng, vật chất kỹ thuật để phục vụ cho du lịch, có như vậy thì du lịch Lâm Bình mới phát triển xứng với tiềm năng, lợi thế của địa phương.

Tiếp tục huy động các nguồn lực đầu tư hạ tầng du lịch bên thủy xã Thượng Lâm, tăng cường tuyên truyền, quảng bá, kết nối các tour, tuyến du lịch; tổ chức tốt các lễ hội truyền thống, bảo tồn, tôn tạo và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống các di tích, danh lam, thắng cảnh phục vụ phát triển du lịch; chú trọng phát triển và nâng cao chất lượng các dịch vụ du lịch, nhất là du lịch cộng đồng Homestay

Thứ ba, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ của cộng đồng cung ứng dịch vụ du lịch. Đầu tiên, các hộ gia đình tham gia tổ chức du lịch homestay cần tích cực học tập, nâng cao trình độ học vấn, trình độ ngoại ngữ cũng như các kiến thức, kỹ năng về nghiệp vụ du lịch. Bên cạnh đó, các hộ cung ứng dịch vụ du lịch cần tích cực tham gia các lớp tập huấn kỹ năng, nghiệp vụ chuyên môn do chính quyền địa phương và công ty du lịch tổ chức, đồng thời không ngừng

ngiên cứu, tìm hiểu nắm bắt nhu cầu du khách để kịp thời điều chỉnh sản phẩm dịch vụ cung ứng, thỏa mãn nhu cầu ngày càng cao của khách du lịch. Các hộ gia đình tham gia tổ chức du lịch homestay cần tích cực trao đổi kinh nghiệm thông qua các chuyến giao lưu, tham quan thực tế đối với các mô hình tổ chức du lịch homestay thành công nhằm nâng cao khả năng tổ chức, quản lý và phục vụ du khách.

Bên cạnh đó, người dân cần có sự chủ động, tích cực học hỏi, đầu tư về cơ sở vật chất, kỹ năng nghiệp vụ và phối hợp chặt chẽ với những hộ cùng làm trên địa bàn để phục vụ du khách được tốt hơn. Từ đó, đem lại nguồn thu cho gia đình, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương. Cần có kế hoạch đào tạo bồi dưỡng kiến thức phục vụ cho lực lượng lao động làm việc trong du lịch ở nhà dân, tăng cường công tác quảng bá xúc tiến du lịch đặc biệt là tại các hội chợ, triển lãm trong nước và quốc tế để du lịch homestay hứa hẹn sẽ trở thành một xu hướng phát triển mạnh trong tương lai.

Thứ tư, sáng tạo các sản phẩm dịch vụ mới lạ, đặc thù, chuyên biệt. Các điểm homestay cần chú trọng hơn nữa trong việc thiết kế các chương trình hoạt động mới lạ, hấp dẫn và chuyên biệt để phục vụ du khách, hấp dẫn. Cần quan tâm nhiều hơn đến yếu tố chất lượng lẫn số lượng các dịch vụ dành cho du khách. Ngoài các hoạt động hiện tại, các hộ gia đình có thể thiết kế thêm các hoạt động khác như: thử tài chăn nuôi, học cách trồng rau sạch, thử tài nấu ăn,... hay các hoạt động giao lưu văn hóa nghệ thuật đặc trưng của từng địa phương.

Cần kết hợp kinh doanh homestay với những dịch vụ mới lạ. Để kinh doanh homestay thu hút khách đông không chỉ cần mới lạ về phong cách, có nhiều góc để các du khách chụp hình, phòng ốc thoải mái, chất lượng phục vụ tốt mà còn cần đi kèm một vài dịch vụ khác để phục vụ các nhu cầu ăn chơi, nghỉ ngơi, tận hưởng cuộc sống của du khách. Nếu chủ homestay là một người yêu sách, thử kết hợp thêm dịch vụ cà phê, thư viện sách viết về địa danh du lịch, để người đọc cảm nhận địa danh trước khi đến tham quan.

Tặng quà lưu niệm cho du khách đến lưu trú. Những món quà xinh xắn, thể hiện được tình cảm của chủ homestay cũng khiến du khách có dấu ấn đẹp hơn về khoảng thời gian lưu trú trong ngôi nhà của bạn. Người dân có thể chọn những món quà xinh xắn - biểu tượng của huyện Lâm Bình, Tuyên Quang có ghi logo homestay của gia đình lên đó, hoặc một bức hình kỉ niệm khách du lịch ở homestay vừa bằng tấm hình bỏ trong ví hoặc kì công hơn, có thể làm những bức thiệp, ghi lời cảm ơn và những lời chúc ý nghĩa dành tặng du khách. Những món quà xinh xắn dễ thương của người dân là có cơ hội được tiếp cận với bạn bè của các du khách. Từ đó, du khách sẽ giúp các hộ gia đình marketing cho thương hiệu homestay của huyện.

Bên cạnh đó, ngành Du lịch địa phương cần có những quy định, những tiêu chuẩn cụ thể cho các dịch vụ du lịch homestay làm thước đo tiêu chuẩn đối với dịch vụ cung ứng. Quan trọng hơn, để tạo nét mới lạ, đặc thù cho du lịch homestay, tránh sự trùng lặp sản phẩm giữa các huyện cần phải có một “thuyền trường” tạo liên kết vùng dựa trên thế mạnh, điểm đặc thù của tài nguyên du lịch huyện Lâm Bình để phát triển sản phẩm du lịch homestay ngày càng hấp dẫn du khách trong và ngoài nước.

Thứ năm, xây dựng chiến lược quảng bá hình ảnh du lịch homestay bài bản. Lấy những điểm mạnh nhất của homestay làm điểm tựa cho marketing. Đây là cách để các hộ gia đình tự tạo ra ưu thế cạnh tranh, nhằm thu hút sự chú ý của khách du lịch. Mỗi kiến trúc homestay đều in đậm dấu ấn cá nhân và nó mang một linh hồn riêng. Đó là thứ duy nhất có thể hấp dẫn khách du lịch đến khám phá và thưởng ngoạn.

Công thông tin về du lịch Homestay phải rõ ràng. Bên cạnh các yếu tố về xây dựng hình ảnh homestay thì một công cụ để du khách có thể tham khảo trước về homestay là rất cần thiết. Homestay của các hộ gia đình cần có một kênh để đăng tải các thông tin về homestay đơn giản nhất là thông qua facebook, hay tốt hơn cần có một website và tuyệt vời hơn nếu khách hàng có thể trải nghiệm đặt phòng luôn trên website. Mặt khác, để tránh tình trạng vượt quá đặt phòng thì homestay của các hộ gia đình cần có một phần mềm quản lý homestay để kiểm soát danh sách đặt phòng. Du khách có thể đến từ rất nhiều kênh và khả năng các hộ gia đình không kiểm soát tốt là điều hoàn toàn có thể xảy ra. Khi giải quyết được vấn đề trên, homestay của các hộ gia đình sẽ trở nên chuyên nghiệp trong mắt du khách và đó sẽ là điểm cộng ngay từ lần đầu tiên sử dụng dịch vụ.

Loại hình du lịch homestay ở huyện Lâm Bình có nhiều tiềm năng phát triển; vì vậy, không thể thiếu một chiến lược quảng bá hình ảnh du lịch homestay bài bản. Một chiến lược quảng bá bài bản cần có sự kết hợp của ngành Du lịch huyện Lâm Bình và tỉnh Tuyên Quang, công ty du lịch và cộng đồng tham gia tổ chức du lịch. Sự thống nhất về hình ảnh, phương tiện truyền tải thông tin và các sự kiện cần được tổ chức chuyên nghiệp, quy mô và mang tính định kỳ. Bên cạnh đó, công tác xây dựng và quảng bá thương hiệu “du lịch homestay” ở huyện Lâm Bình cũng cần được ngành Du lịch tỉnh Tuyên Quang, công ty du lịch và cộng đồng tổ chức du lịch homestay quan tâm, đầu tư đúng mức.

Tận dụng tiềm năng, lợi thế về cảnh quan thiên nhiên đẹp, sự đa dạng và phong phú trong đời sống văn hóa của bà con các dân tộc thiểu số trên địa bàn. Người dân Lâm Bình đã đầu tư thử nghiệm du lịch Homestay và việc phát triển loại hình du lịch này đã mang lại nguồn thu đáng kể cho bà con. Là địa bàn vùng sâu, vùng xa nhất tỉnh Tuyên Quang, trong khi chưa thu hút được nhà đầu tư lớn, huyện Lâm Bình đã tập trung chỉ đạo phát triển du lịch cộng đồng (Homestay). Đây là hướng đi đúng, bước đầu thu hút khách du lịch trong nước và quốc tế đến thưởng ngoạn thắng cảnh đẹp và bản sắc văn hóa các dân tộc thiểu số nơi đây.

KẾT LUẬN

Như vậy, loại hình du lịch homestay ở huyện Lâm Bình không chỉ có tác động tích cực đến sự phát triển chung của du lịch tỉnh Tuyên Quang, mà còn tác động sâu sắc đến xã hội như: tăng cường giáo dục ý thức về bảo vệ môi trường, bảo tồn các di tích văn hóa, lịch sử của người dân bản địa và du khách; tạo ra sự giao lưu văn hóa, phong tục tập quán giữa các dân tộc và các quốc gia khác nhau; tăng cường các mối quan hệ trong cộng đồng người dân; giáo dục ý thức về phong cách ứng xử trong cộng đồng người dân. Đồng thời, loại hình du lịch này cũng có tác động đến kinh tế tỉnh Tuyên Quang như: thu hút các nhà đầu tư vào du lịch và các lĩnh vực hệ thống giao thông, trường học, mở rộng và nâng cấp các làng nghề truyền thống, trùng tu các di tích lịch sử... tạo ra nguồn thu nhập cho người dân, tạo cơ hội việc làm cho nhiều hộ gia đình.

Kinh doanh loại hình du lịch homestay góp phần xóa đói giảm nghèo cho người dân và bảo tồn di sản, bảo vệ môi trường sinh thái, nâng cao lòng tự hào và tình yêu quê hương của người dân địa phương, giúp ngành Du lịch phát triển bền vững. Bằng cách tham gia sống, ăn, ở và sinh hoạt như thành viên trong gia đình bản địa không những là một trải nghiệm thú vị, mà còn tạo cơ hội để khách quốc tế kết bạn với người bản xứ. Homestay giúp quảng bá hình ảnh về đất nước và con người một cách gần gũi và chân thật nhất, tạo môi trường thuận lợi để phát triển ngôn ngữ, kỹ năng giao tiếp, mở rộng kiến thức về các nền văn hóa khác nhau từ các nước. Tuy nhiên, để phát triển loại hình du lịch này cần có sự đồng thuận rất lớn giữa Nhà nước, chính quyền địa phương, người dân, các công ty tổ chức du lịch và du khách. Thông qua những giải pháp được đề xuất trong bài viết, tác giả kỳ vọng ngành Du lịch tỉnh Tuyên Quang, công ty du lịch và cộng

đồng tổ chức du lịch homestay cần nghiên cứu, xây dựng chương trình hành động cụ thể nhằm tìm hướng đi riêng cho loại hình du lịch homestay ở huyện Lâm Bình.

Tài liệu tham khảo

1. Ninh Thị Kim Anh (2013), Du lịch homestay cộng đồng - kinh nghiệm du lịch homestay ở Việt Nam và một số quốc gia. Trường Đại học Nha Trang, Kỷ yếu Hội thảo KH cấp bộ môn.
2. Minh Hoa (2018), Du lịch homestay: Giải pháp để phát triển bền vững, Báo điện tử Tuyên Quang online.
3. Bích Ngọc (2017), Cuộc sống ở bản làng Việt Nam qua góc nhìn của du khách “homestay”, Báo dân trí
4. Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ huyện Lâm Bình lần thứ I, nhiệm kỳ 2015 - 2020.
5. Tài liệu lớp Bồi dưỡng kiến thức Quản lý Nhà nước về du lịch homestay, Trung tâm Bồi dưỡng nghiệp vụ và dịch vụ văn hóa, thể thao, du lịch, 4/2013.
6. Đỗ Thị Thanh Vinh (2013), Ảnh hưởng của văn hóa cộng đồng đến việc phát triển mô hình du lịch Homestay, Trường Đại học Nha Trang, Kỷ yếu Hội thảo Khoa học cấp bộ môn.
7. Anh Vũ (2008), Tuyên Quang phát triển bền vững nhờ du lịch homestay, Cổng thông tin Điện tử Tuyên Quang.

THE ATTRACTIVENESS AND ORIGINALITY OF HOMESTAY TOURISM IN LAM BINH, TUYEN QUANG PROVINCES TODAY

Vu Tra Giang

Hanoi College of industrial Economics

Tran Toan Trung

National Academy of Public Administration

Abstract

Community tourism homestay is a type of “green tourism” suitable for tourists who love to explore culture in native countries. In order to develop a competitive “green economy” and contribute to the socio - economic development of the local community, homestay tourism has been a new direction and developed in many communes in Lam Binh district, Tuyen Quang province, intially creating a good impression for domestic and foreign tourist. Here, everybody not only themselves with nature but slso have authentic experiences about the culture of the local people. However, this type is still not really interested in all levels, sectors and households by the households themselves. Therefore, travelling homestay is a unique type, attractive, attracting tourists need research to build a specific action program to “open a separate path” for the type of homestay tourism, contribute to promoting the sustainable development of Lam Binh tourism.

Keywords

Tourism homestay, tourists, Lam Binh, Tuyen Quang.